

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 10. De dispositionibus, quas prædictorum effectuum productio
requirit in suscipientibus Baptismum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

retur, vt conglorificaretur: iuxta Apostolum ad Romanos 8. versu 17.

Iraque ad meritum, & exercitium hominis Christiani, relicta sunt in eo post baptismum eiusmodi pœnalitates: sicut iudicium tertio post introductos Israelitas in terram promissionis, reliquit in ea Dominus gentes, vt in illis erudiret Israel. Ne autem praualeant, & peccatum regnet in nostro mortali corpore, vt obediamus concupiscentijs eius (quod prohibet Apostolus in præced. c. 6.) facit baptismi gratia, animam corroborans & ad resistendum adiuuans, iuxta illud; quod in Concilio Mileuit. cap. 3. definitur, tale gratiam non solum valere ad remissionem peccatorum quæ commissa sunt: sed etiam ad adiutorium, vt non committantur. Refertur De consec. dist. 4. cap. antepenult.

Quartus effectus, ex antedictis consequens, est apertio ianuæ regni cœlestis: nam vt argumentatur in sequenti art. 7. D. Thom. baptismum aperire ianuam regni cœlestis, nihil est aliud, quam remouere impedimenta introcundi in illud. Ea autem sunt culpa, & eidem diuinitus constituta pœna (quæ est si de se non impedit omnino, remouetur tamen eundem ingressum) & iuxta antedicta, per baptismum, vtraque pœcete tollitur.

Quintus est: subijcere baptismatum Ecclesiasticæ iurisdictioni. Nam ex eo quod per baptismum fit quis Ecclesiæ membrum, consequenter subordinatur ac subijcitur auctoritati eius qui tanquam caput præest Ecclesiæ. Cuiusmodi effectum prouenire quoque ex baptismo infantium: ita ut postquam adoleuerint, Ecclesia possit eos pœnis coercere cum fuerit opus. contra Erasimum tractans videri potest Greg. à Valen. in fine cit. puncti primi. Sufficit enim instituto nostro id constare ex definitione Concilij Trid. sess. 7. De baptismo, can. vltimo.

Sextus effectus est, tollere irregularitatem ante baptismum ipsum contractam ex peccato quocunque, vel ex eo quod est ex peccato consequens, vt infamia. De qua re agitur in sequenti lib. 30. tractatu secundo. Neque in ea necesse est immorari: eum vix iam alij in nostro orbe baptizentur, quam infantes talis irregularitatis incapaces.

Septimus effectus est character: de quo nihil occurrit addendum ad ea quæ dicta sunt in præced. libro cap. 6. Præter hos, sunt alij effectus falsi, quos heretici tribuunt baptismo, refutati à Bellarmino in lib. De baptis. cap. 14. & aliquot sequentibus.

CAPVT VLTIMUM.

De dispositionibus quas prædictorum effectuum productio requirit, in suscipientibus Baptismum.

SUMMARIUM.

- 65 Dispositio quoad corpus: & quid agendum quando ipsum est monstruosum.
- 66 Dispositio quoad intellectum: recta fides.
- 67 Quo modo interueniat ista dispositio in baptismo paruulorum.
- 68 Aliquot propositiones pro explicatione difficultatis, An ad baptismum paruulorum requiratur consensus parentum.
- 69 Dispositio ad baptismum ex parte voluntatis, quæ est penitentia.
- 70 Qualis debeat esse talis penitentia.
- 71 Intentio requisita ad baptismum; quam extortam esse metu nihil obstat.
- 72 Sufficit virtuale esse.
- 73 Breuis responsio ad difficultatem de effectu baptismi impedito: vturum obtineatur recedente fictione.
- 74 Ad tollendam eiusmodi fictionem attritio non sufficit, sine Sacramento penitentia.

11. ad 4. expressit, & attigimus loco citato. Iam si corpus monstruosum sit, seruanda est hæc regula ex Angelo in verbo Baptismus 5. 5. & Sylu. eodem verbo 3. quæst. 10. & Toledo in sua Summa lib. 2. cap. 21. vt si constet habere tantum vniam animam rationalem (quia scilicet habet tantum vnium caput, & vnium pectus, licet alia membra multiplicentur: prout expressit Scotus in 4. dist. 3. quæst. vnicæ art. 9. col. tr.) & ideo esse tantum vnium hominem: vnicus baptismus conferatur. Sin contra constet duas animas habere (quia scilicet habet duo capita, & pectorum diuisionem) ideoque esse duos homines, duplici actu baptizetur: vel si necessitas urgeat, vno: sub illa forma, Ego vos baptizo. Quod si dubium sit, an habeat duas rationales animas (quia scilicet sub vno capite, sunt duo pectora, vel sub duobus capitibus vnium pectus) duplex baptismus est conferendus, inquit Toledo, vnus absolute, ei qui perfectius caput, aut pectus habere apparebit, & alter sub conditione.

Dispositio ex parte intellectus & consensus parentum.

SECTIO PRIOR.

Secunda dispositio, quod animam ex parte intellectus, est recta fides: eo modo quo expressit Greg. à Valen. dist. 4. quæst. 3. punct. 3. assert. 3. inquiring. Et si in adultis ad baptismi veritatem non requiratur recta fides, dummodo illi intentionem habeant recipiendi id quod Ecclesia administrat; ea tamen requiratur, vt principalem baptismi effectum, nempe gratiam, ipsi consequantur. In paruulis autem sufficit habitualis fides, quam suscipiunt cum sacramento: neque ad veritatem, neque ad effectum baptismi, requiratur ipsorum proprius fidei assensus: sed eis ad vtrumque sufficit recta Ecclesiæ fides: sicut & eidem sufficit praua Adami voluntas ad contrahendum peccatum originale. Cuius doctrinæ, quam idem Author ibi bene confirmat, hæc fundamenta D. Tho. habet 3. parte quæst. 68. art. 8. & 9.

Primum est, quod sacramentum non periciatur per iustitiam conferentis aut recipientis baptismum: sed per virtutem Dei. Vnde fit vt baptizati ab hereticis cum materia & forma, intentioneque debita, non rebaptizentur redeuntes ad Ecclesiam Catholicam, ex cap. Si qui apud illos, & cap. Quamuis, De consec. dist. 4. Tale enim baptisma fuit verum, prout Concil. Trid. definit sess. 7. De baptismo, can. 4.

Alterum est, quod iustificatio peccatoris non contingat sine fide; Apostolo docente ad Romanos 3. Iustitia Dei per fidem Iesu Christi: & ad Hebr. 11. Impossibile est sine fide placere Deo. Id quod habetur etiam ex definitione Concilij Triden. sess. 6. cap. 6. & 7. hincque sequitur quod hereticus, vt pote infidelis, non sumat baptismum ad salutem, sed ad perniciem; prout dicitur in citato cap. Quamuis.

Tertium est, quod regeneratio spiritalis: quæ fit per baptismum, fit quodammodo similis natiuitati carnali, in hoc: quod sicut pueri in maternis vteris constituti, non per se ipsos nutrimentum accipiunt, sed ex nutrimento matris sustentantur: ita etiam pueri nondum habentes vsum rationis: quasi in vtero matris Ecclesiæ constituti, non per se ipsos, sed per actum eiusdem Ecclesiæ, salutem accipiunt. Ita docens D. Thom. in citato art. 9. ad 1. addit ex D. Augustino id quod inde sequitur, matrem, Ecclesiam os matrum (ad profitendam scilicet Christi fidem) paruulis præbere, vt sacris mysterijs imbuantur: quia nondum possunt credere ad iustitiam, nec ore proprio confiteri ad salutem. Et, vt ipse subiungit; quod dicitur de fide, idem potest pari ratione dici de dispositionibus ex parte voluntatis: nempe de penitentia & intentione, qua mundo & Diabolo abrenunciantes, eligant Christi seruitio mancipari. Id quod vt à nostro instituto remotius, relinquemus Theologis scholasticis. Qui volet videat Bellarm. in memorato libro de baptismo, cap. 8. & nonnullis sequentibus. Quæ etiam de causa sufficiet paucis perstringere, quod Suarez latius tractat dist. 25. vtrum consensus parentum sit necessarius ad baptismum paruulorum, hique inuitis illis baptizari possint.

* * *

De questione, An infantes possint baptizari inuitis parentibus.

68.

Strigitur prima propositio: Ad validitatem baptismi paruulorum, non esse de se necessarium vt parentes in illum consentiant. Ratio est: quia talis consensus non est de essentia baptismi: ad quam spectant solummodo debita materia, & forma, & intentio faciendi quod facit Ecclesia.

Secunda est: Vt fidelium, sic & infidelium, qui aliquando fideles fuerunt, liberos licite baptizari posse inuitis parentibus. Ratio est: quia tales subiciuntur iurisdictioni Ecclesie, possuntque ab ea compelli (iuxta cap. Quando, cap. Quæsitum, & cap. Sicut, 23. qua. 1. st. 4.) ad fidei professionem: ad quam spectat oblatio propriorum filiorum ad baptismum. Quæ si à parentibus prædictis negligatur, nihil obstat quin ipsis inuitis iidem filij baptizentur: quia nec illis sit in eo iniuria, nec consensus illorum est de iis quæ ad baptismum filiorum sunt omnino necessaria, prout docet abunde ipse Suarez in citata disp. 25. sect. pr. ma dicto 2.

Tertia est: Filios eorum infidelium qui nunquam susceperunt baptismum, non posse licite baptizari ipsis inuitis. Hæc est D. Thomæ 2. 2. quaest. 110. art. 12. & 3. par. quaest. 68. art. 10. quoniam confirmationem adfert perpetuam Ecclesie consuetudinem, fundatam in iure nature: iuxta illud, quod paruuli ante usum rationis, cum non habeant propriam voluntatem, commissi sint curæ parentum, eorumque voluntati. Quæ de re plura Suarez sect. 7. iuxta quem in sequenti sect. 4. extenditur hæc propositio ad infideles, qui subsunt ditioni Christianorum Principum. Nam neque eorū filios ipsis inuitis baptizari posse ipse late docet. Non extenditur vero ad eos, qui sunt proprie serui, vt ij, qui emuntur, veris dominis ipsorum vendentibus; vel qui iusto bello victi, rebus suis iuste spoliantur, & rediguntur in seruitutem, vt solent Turcæ & Sarraceni. Id quod in posteriore parte eiusdem sectionis, & in sect. 3. late idem tractat. Fundamentum vero est, quod talibus seruis tanquam de re sua Dominus possit disponere: etiam distrahendo, separandoque vnum ab altero: adeo ut filij in tali causa non ceñentur esse plene sub cura & potestate parentum. Adde his, quod ex Soto Greg. à Valen. in citato puncto 3. assertionem 2. dicto tertio habet, neque locum propositionem allatam habere in paruulis constitutis in præsentis periculo mortis, quæ adimeret eis omnem commoditatem aliquando voluntate propria suscipiendi baptismum. Ratio est, quod eorumdem paruulorum parentes non possunt in tali casu vrgere suum ius paternum, in extremam filiorum perniciem summamque miseriam.

Quarta propositio est: Sufficere alterutrius parentis consensum, vt natus ex infidelibus baptizari possit. Ad quam probandam inducitur cap. Ex literis, De conuers. Infid. cum aliis, quorum meminit Greg. à Valen. in sequenti dicto 4. Rationem addens, quod interueniente consensu vnus parentis, alter non possit tantopere suum ius vrgere, vt oporteat paruulum inde spiritale damnum pati.

Vltima propositio est: Licitū esse baptizare filios infidelium ipsis inuitis; si iidem filij sponte consentiant, iam habentes rationis usum sufficientem ad iudicandum quid sit bonum, & ad accipiendam instructionem de fide Christiana, & de baptismo: vt contingere potest circa annum octauum, aut decimum. Hæc est D. Thomæ 2. 2. quaest. 10. art. 12. & 3. par. quaest. 68. art. 10. qui sequenti art. 12. docet idem, ac de infantibus, iudicium esse de amenibus, qui nunquam habuerunt vsum rationis: non item de iis qui habuerunt lucida interualla. De quibus iudicandum est secundum voluntatem quam habuerunt in sana mente: vt si tunc petierint baptismum, possit vrgente necessitate eis dari in amenitas; alias non.

Dispositio ex parte voluntatis.

SECTIO POSTERIOR.

69.

Tertia dispositio quoad animam ex parte voluntatis, est: tum poenitentia, tum intentio. Poenitentia quidem: quia licet adultus impoenitens, sicut & Infidelis, valide baptizari, & baptismale characterem recipere possit: tamen vt debite baptismum & primum eius effectum, gratiam inquam,

suscipiat; necesse est non solum vt credat, verum etiam vt voluntatem omnem mortaliter peccandi deponat: de qua preteritis peccatis a se commissis delectat. Quod si recuset facere non esset baptizandus ex D. Tho. 3. par. quaest. 68. art. 4. Quod etiam colligitur ex Concilio Trid. sess. 6. cap. 6. vbi dicitur ad modum preparationis ad iustificationem, pertinere vt quis moueatur aduersus peccata, per odium aliquod & detestationem: hoc est, per eam poenitentiam ante baptismum agi oportet, de qua Actorum 2. Agite poenitentiam vt baptizetur vnusquisque vestrum. Accedit ratio, quia gratia stare non potest cum voluntate peccandi, iuxta illud posterioris ad Corinth. cap. sexto. Quæ participatio iustitie cum iniquitate?

Qualis autem esse debeat ille dolor, latius explicat Suarez, to. 3. disp. 28. sect. 1. & 2. & Greg. à Valen. in ante cit. pun. 3. assert. 4. Summa vero est: non esse necessarium vt ea sit in particulari de omnibus peccatis commissis, quæ facta indagatione, et vocata sint in memoriam, sicut oportet in sacramento poenitentiae: sed sufficit esse de omnibus in confuso, cum proposito ea cauendi in posterum. Nec item vt sit perfecta poenitentia, seu vera: dicitur: sufficere enim, si sit attritio; quæ ex Concilio Trid. sess. 14. cap. 4. est peccati detestatio, auxilio supernaturali Dei concepta ex consideratione turpitudinis peccati; vel ex metu gehennæ, & aliarum penarum, quibus à Deo ipsium punitur. Probaturo vero talis iustificationis esse eo, quod per baptismum consequatur primam gratiam ex opere operato. Inde enim sequitur ad baptismum non requiri necessarium veram contritionem, quæ semper est coniuncta cum Dei gratia & charitate: sed satis esse attritionem, quæ excludat affectum peccati, tanquam obicem impediens ne peccator iustificetur per ipsum baptismum, qui est instrumentalis causa iustificationis, iuxta de finitionem Concilij Trid. sess. 6. de iustific. cap. 7.

Intentionem autem suscipiendi baptismum necessariam esse, vt sit validus & characterem imprimat, sententia est omnium Theologorum, vt Suarez notat disp. 14. sect. 2. & disp. 24. sect. 1. Pro qua faciunt. Tum canones ab ipso citati in illa sect. 2. maxime autem cap. Maiores, §. Item quaeritur, De baptismi. Tum Ecclesie consuetudo. Nam vt argumentatur D. Tho. 3. par. quaest. 68. art. 7. secundum ritum Ecclesie, profitentur baptizandi, se ab ea petere baptismum, & consequenter se intentionem illum suscipiendi habere. Tum demum ratio: quia susceptio baptismi est quædam professio Christianæ religionis, & inchoatio nouæ vitæ: quæ, vt pote moralis, requirit, sicut in processu, ita & inchoatione liberum voluntatis consensum.

Vnde nonnulli errores confutantur, de quibus post Sotum in 4. distinct. 5. quaest. vnica art. 7. Greg. à Valen. disp. 4. quaest. 2. puncto 2. Satis nobis erit duo monere. Alterum est, quod habetur ex cit. cap. Maiores, §. Propter quod, & ex cap. De Iudeis, dist. 43. ad baptismi validitatem sufficere intentionem adulti, non modo liberam omnino, sed etiam extortam metu, siue iusto, siue leui, siue iniusto, siue graui. Ad quod facit quod coacta voluntas, sit voluntas ex cap. Merito 15. q. 1. & aliis quæ ibidem gloss. 2. habet. Vnde si quis baptismum suscipere cogatur, etiam si alias nolens baptizari, præbeat assensum, recipit sacramentum & characterem: licet non recipiat gratiam. Sin autem assensum nullo modo præbeat, nec sacramentum recipit, nec characterem; & multo minus gratiam, ex eod. cap. Maiores, in fine citati paragraphi.

Alterum est, non esse necessarium vt talis intentio sit actualis, sed posse sufficere ad baptismi validitatem, & gratiæ receptionem, vt sit virtualis & interpretatiua, ex eod. cap. Maiores §. finali. Et ratio est, quia talis intentio importat perseverantiam voluntatis in pristino suo statu, nempe in eo, quem catechumenus habuit dū actu intendere susceptionem: illam namque non mutauit, quia id debuisset fieri per voluntatem contrariam: quam voluntas virtualis perseverans excludit. Videri potest Suarez disp. 24. sect. 1. Indeque intelligi discrimen quod in fine citati articuli 7. Sotus notat, esse inter intentionem ministrum, & suscipientis: quod in ministro, tanquam agente, intentio expressa sit necessaria eo ipso tempore, quo confert sacramentum. Ideo enim ebrius, aut dormiens non baptizatur, quantumque prius proposuerit baptismum conferre. In suscipiente vero,